

Kanter, kanter, mange

Introduksjon:

Her skal vi se på litt mer avansert opptegning og bevegelse. Vi skal ta men bytte ut ballen med trekanter, firkanter og mangekanter. Det ant du har en forståelse av `if`-setninger og koordinatsystemet fra før. Alt kanter.

Steg 1: Enkle firkanter

Vi begynner med rektangler: de firkantene som det er enklest å tegne

Sjekkliste

Start Processing og skriv dette:

```
float x;  
float y;  
float xFart = 1.5;  
float yFart = 2;  
  
void setup() {  
  size(640, 480);  
  x = width / 2;
```

```

    y = height / 2;
}

void draw() {
    x += xFart;
    y += yFart;

    if (x < 0) {
        xFart = -xFart;
    }

    if (x > width - 100) {
        xFart = -xFart;
    }

    if (y < 0) {
        yFart = -yFart;
    }

    if (y > height - 100) {
        yFart = -yFart;
    }

    background(0);
    rect(x, y, 100, 100);
}

```

Dette programmet er ganske likt det som ble lagd i siste oppgave, men det er noen forskjeller:

- ☐ Vi har endret tallene brukt i `if`-setningene. Hvorfor tror du at en sirkel med samme posisjon og størrelse som firkanten?
- ☐ Vi har også tatt i bruk `+=`. `x += 1;` gjør det samme som `x = x + 1;`. Altså øk `x` med det som står på høyresiden av `+=`.

Kjør programmet ved å trykke på **Ctrl + R** eller knappen

Lagre programmet som Firkant ved å trykke på **Ctrl+S** eller velg

Utfordringer

Kan du lage et rektangel som ikke er kvadratisk, altså hvor b

skal sprette idet den treffer kanten av vinduet.

Enkle trekanter

Å tegne rektangler var omtrent helt likt som å tegne sirkler, men nå s tegnet opp med en posisjon og en bredde og høyde, hadde man ikke ut. Derfor må vi si for hvert hjørne befinner seg.

✓ Sjekkliste

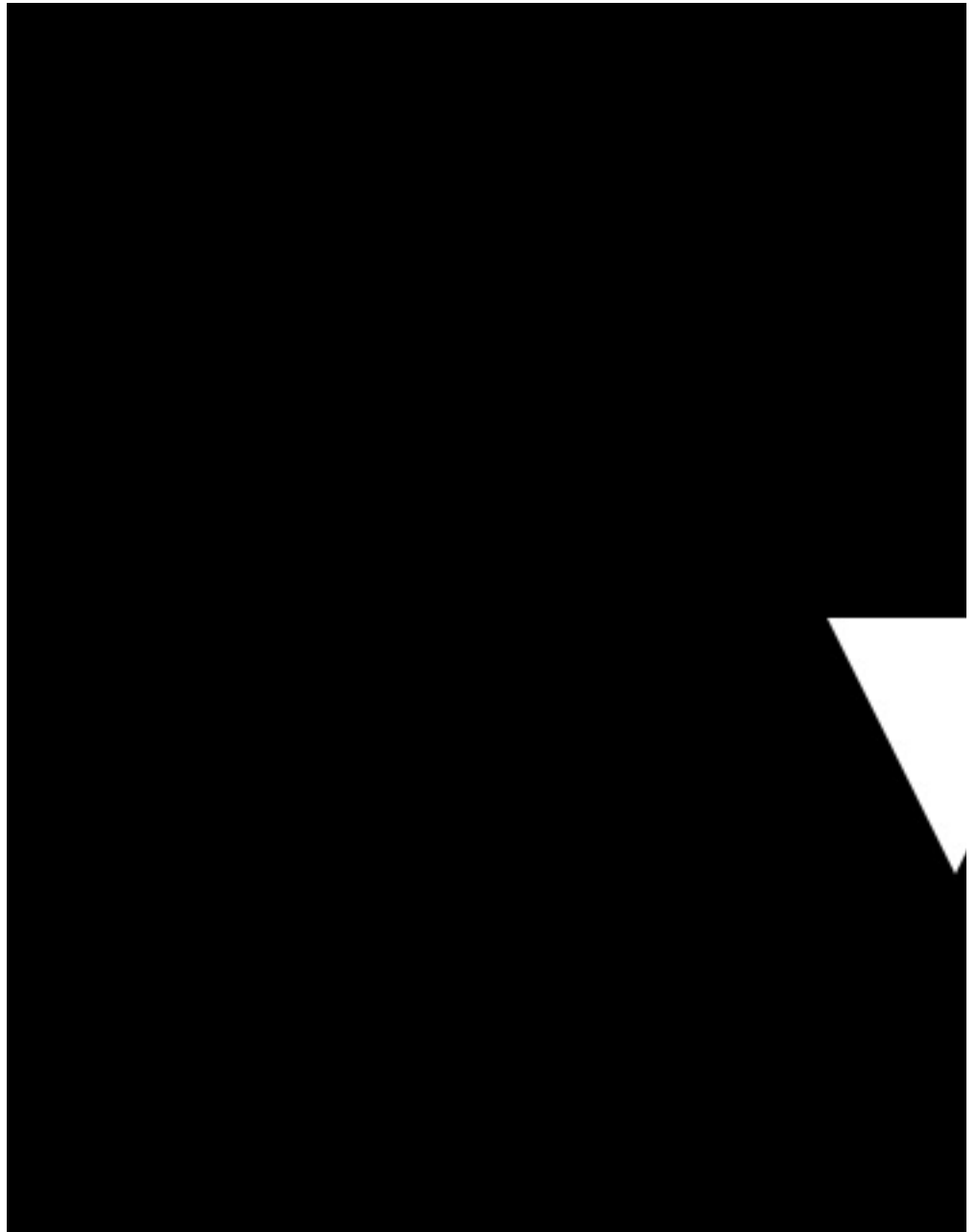
☐ Vi skal nå bytte ut firkanten med en enkel trekant. Endre `draw` :

```
void draw() {  
  x += xFart;  
  y += yFart;  
  
  if (x < 0) {  
    xFart = -xFart;  
  }  
  
  if (x > width - 100) {  
    xFart = -xFart;  
  }  
  
  if (y < 0) {  
    yFart = -yFart;  
  }  
  
  if (y > height - 100) {  
    yFart = -yFart;  
  }  
  
  background(0);  
}
```

```
triangle(x, y, x + 100, y, x + 50, y + 100);  
}
```

Her har vi tatt i bruk `triangle` istedenfor `rect`. Denne tar imot `y` er posisjonen til det første hjørnet øverst til venstre, `x + 100` `50`, `y + 100` er det siste hjørnet nederst i midten.

- ☐ Lagre programmet som *Trekant* ved å velge **File -> Save as** ell
- ☐ Kjør programmet.

Forbedre leseligheten

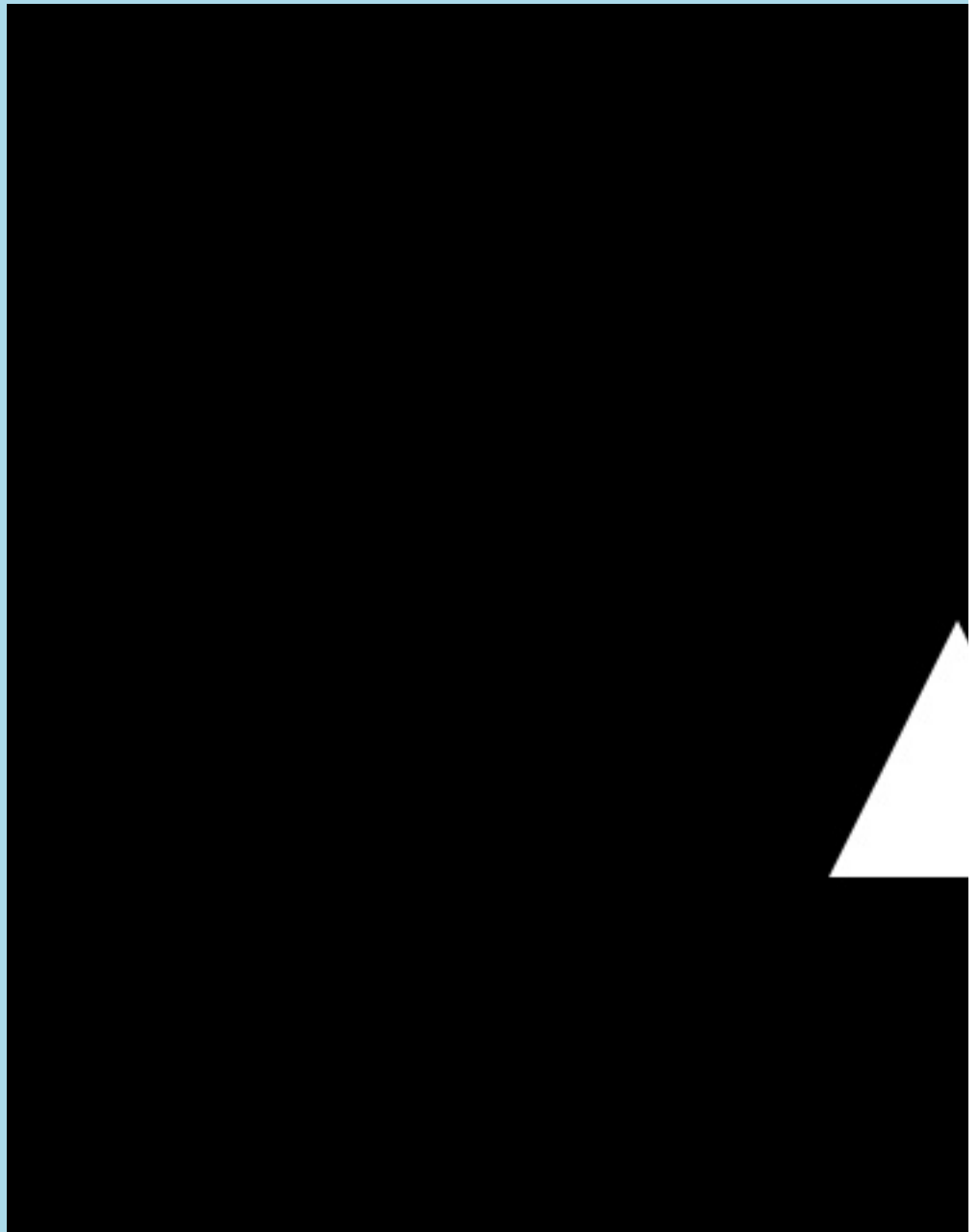
Noen ganger kan det være vanskelig å lese kode med kall på funksjoner som tar mange argumenter, men `triangle` kan skrives over flere linjer. For eksempel kunne setningen ovenfor vært skrevet

```
triangle(x, y,  
        x + 100, y,  
        x + 50, y + 100);
```

Hvis man fortsatt synes det er vanskelig å lese eller rotete, kan man fjerne linje. Merk at om man bruker automatisk formatering av koden i Pro kan det bli overflødig.

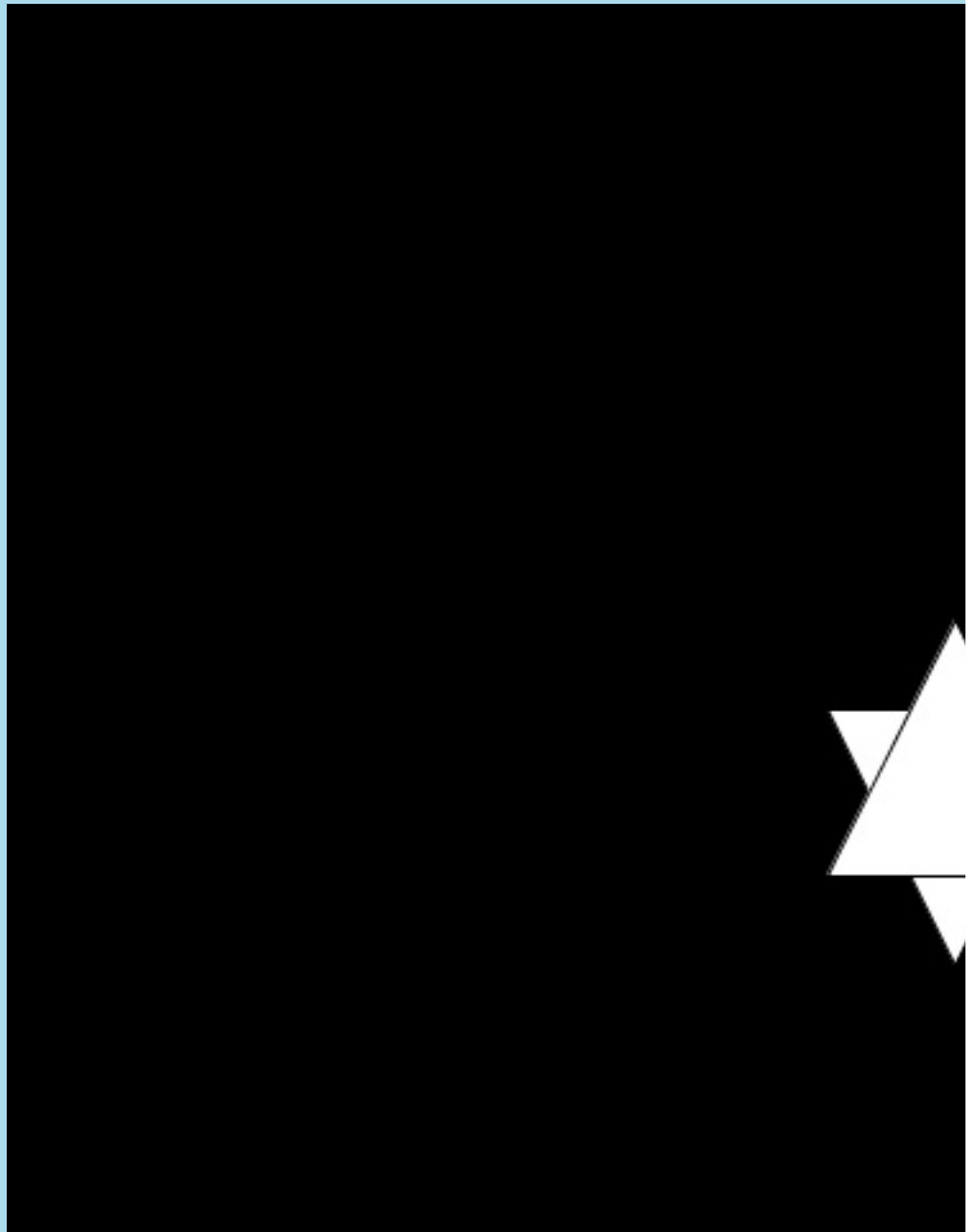
Utfordringer

- ☐ Kan du tegne trekanten motsatt vei, sånn at den ser ut som en

Kan du tegne to trekanter istedenfor en og lage en sekskant

Vanskelig: Trekanten i programmet er nesten likesidet, men piksler for lange. Kan du endre regnestykket `y + 100` sånn at læresetning, eller sinus-funksjonen, `sin` i Processing, for å få være til hjelp for å gjøre om grader til radianer hvis du vil bruk

Trekanter

Nå skal vi se hvordan vi kan lage trekanter hvor hvert hjørne beveger seg med en fart for hvert hjørne. Til sammen blir dette fire variabler for hvert hjørne, to for x-fart og en for y-fart. Ettersom trekanten har tre hjørner, blir dette

Vi kunne kalt dem f.eks. `x1`, `x2`, `x3` og tilsvarende lagt tall til `y`, `xFart` og `yFart` *array*. Det er vanlig å bruke det engelske ordet også på norsk, men det er greit å vite om det også kan være en matrise.

✓ Sjekkliste

- ☐ Vi begynner med å endre variablene til *arrays*:

```
float[] x = new float[3];
float[] y = new float[3];
float[] xFart = new float[3];
float[] yFart = new float[3];
```

Nå har vi endret typen av variablene fra `float` til `float[]`. Nå er det en *array* som inneholder verdier av typen foran klammene. Bak likte vi skal lage en ny `float`-*array* med tre tall i.

- ☐ Nå må vi endre startverdiene til disse tallene, ellers vil de bare være null.

```
void setup() {
    size(800, 600);

    x[0] = width / 2;
    x[1] = width / 2;
    x[2] = width / 2;

    y[0] = height / 2;
    y[1] = height / 2;
    y[2] = height / 2;
```

```
xFart[0] = 1.5;
xFart[1] = 2.5;
xFart[2] = 3.5;

yFart[0] = -5;
yFart[1] = 2.5;
yFart[2] = -1.5;
}
```

Her ser vi hvordan vi jobber med verdiene i en *array*. Vi bruker f jobbe med. Den første verdien finnes på plass **0**, og den siste v Tallet for plasseringen kalles *indeks*. Indeksen er alltid én lavere Derfor er den siste indeksen én lavere enn størrelsen.

Og til slutt må vi flytte rundt på hjørnene og tegne opp trekante

```
void draw() {
  for (int i = 0; i < x.length; i++) {
    x[i] += xFart[i];
    y[i] += yFart[i];

    if (x[i] < 0) {
      xFart[i] = -xFart[i];
    }

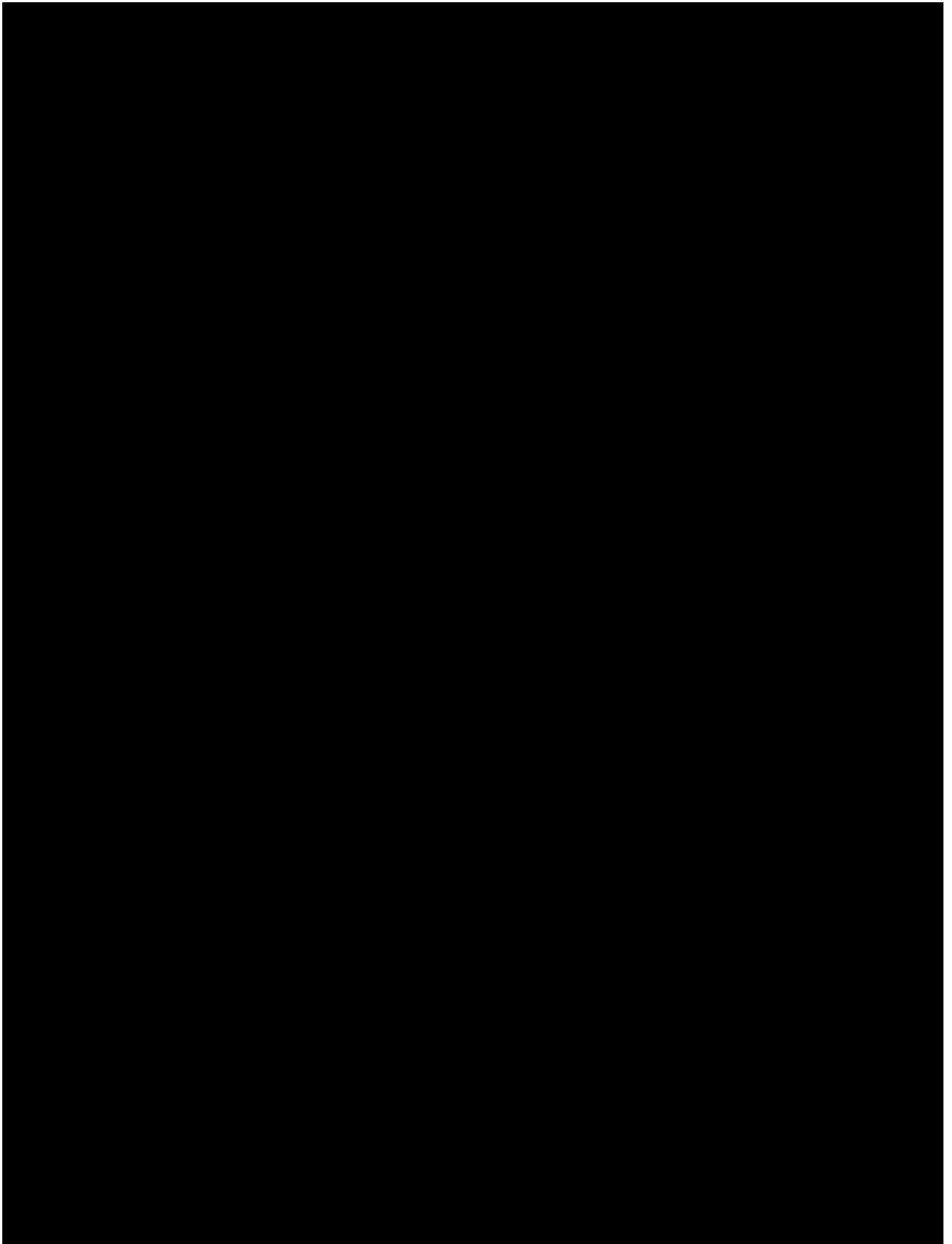
    if (x[i] > width) {
      xFart[i] = -xFart[i];
    }

    if (y[i] < 0) {
      yFart[i] = -yFart[i];
    }

    if (y[i] > height) {
      yFart[i] = -yFart[i];
    }
  }
}
```

```
background(0);  
triangle(x[0], y[0], x[1], y[1], x[2], y[2]);  
}
```

Her ser du en helt ny konstruksjon som vi skal se nærmere på i programmet.

Forklaring

I begynnelsen av `draw` har vi nå lagt inn noe som kalles en løkke, utføres flere ganger. Det finnes andre slags løkker, og denne kalles

tre setninger. Den første, `int i = 0`, blir utført før løkken. Den neste skal utføres eller om løkken er ferdig. Den siste, `i++`, utføres etter løkken. `i` bruker vi inne i løkken som indeks når vi jobber med arrayer.

Så om vi går gjennom koden steg for steg, ser vi at først lages en variabel `0`. `int` er typen som brukes for tall uten desimaler, altså *heltall* eller mindre enn størrelsen til arrayen `x`. Hvis den er det, og det er den koden mellom krøllparentesene. Når all koden mellom krøllparentesene er oss. `i++` gjør det samme som `i = i + 1`, altså det øker `i` med `1` størrelsen til `x`. Og sånn fortsetter det helt til `i` blir like stor eller større enn `x`.

Løkker som ser slik ut, med et heltall som økes med én og sjekkes om den er mindre enn størrelsen til arrayen, brukes til å jobbe med arrayer. Du kommer til å se mange slike i fremtiden, men man blir god på det, men etter hvert blir man veldig glad for at man ikke trenger det så mange ganger.

Utfordringer

- ☐ Det går også an å lage firkanter hvor man plasserer hvert hjørne i en annen array. Istedetfor `rect`. Prøv å endre programmet til å lage en firkant. Hvor mange flere variabler trenger du enn for trekanten? Hvor mange flere arrayer?

Mangekanter

Nå skal vi se på hvordan vi kan lage mangekanter. Mangekanter er både trekkanter, firkanter, femkanter, osv.

Sjekkliste

- ☐ Vi begynner med å endre på størrelsen på *arrayene* i forrige oppgave.

```
int KANTER = 5;
float[] x = new float[KANTER];
float[] y = new float[KANTER];
float[] xFart = new float[KANTER];
float[] yFart = new float[KANTER];
```

Nå bruker vi en variabel for å sette størrelsen isteden. Dette hjelper oss å endre antall kanter fordi vi bare trenger å endre tallet ett sted istedenfor fire steder.

- Posisjonene og hastighetene til hjørnene ble satt til faste verdier. Dette fungerer ikke så bra. Så vi endrer på `setup` til å bruke en variabel.

```
void setup() {
    size(800, 600);

    for (int i = 0; i < KANTER; i++) {
        x[i] = random(width);
        y[i] = random(height);
        xFart[i] = random(-5, 5);
        yFart[i] = random(-5, 5);
    }
}
```

Denne løkken likner en del på den vi har i `draw` fra før. Vi har de samme variablene. Denne gir oss tilfeldige tall. Hvis vi kaller den uten noen verdier, får vi et tall mellom 0 og width, og et tall mellom 0 og height.

- Nå skal vi tegne opp mangekanten vår. Vi trenger ikke å endre på `setup`, vi skal bare bytte testen så den likner den over. Vi skal bytte ut kallet på `draw` med `drawPoly`.

```
void draw() {
    for (int i = 0; i < KANTER; i++) {
        x[i] += xFart[i];
        y[i] += yFart[i];
    }
}
```

```

    if (x[i] < 0) {
        xFart[i] = -xFart[i];
    }

    if (x[i] > width) {
        xFart[i] = -xFart[i];
    }

    if (y[i] < 0) {
        yFart[i] = -yFart[i];
    }

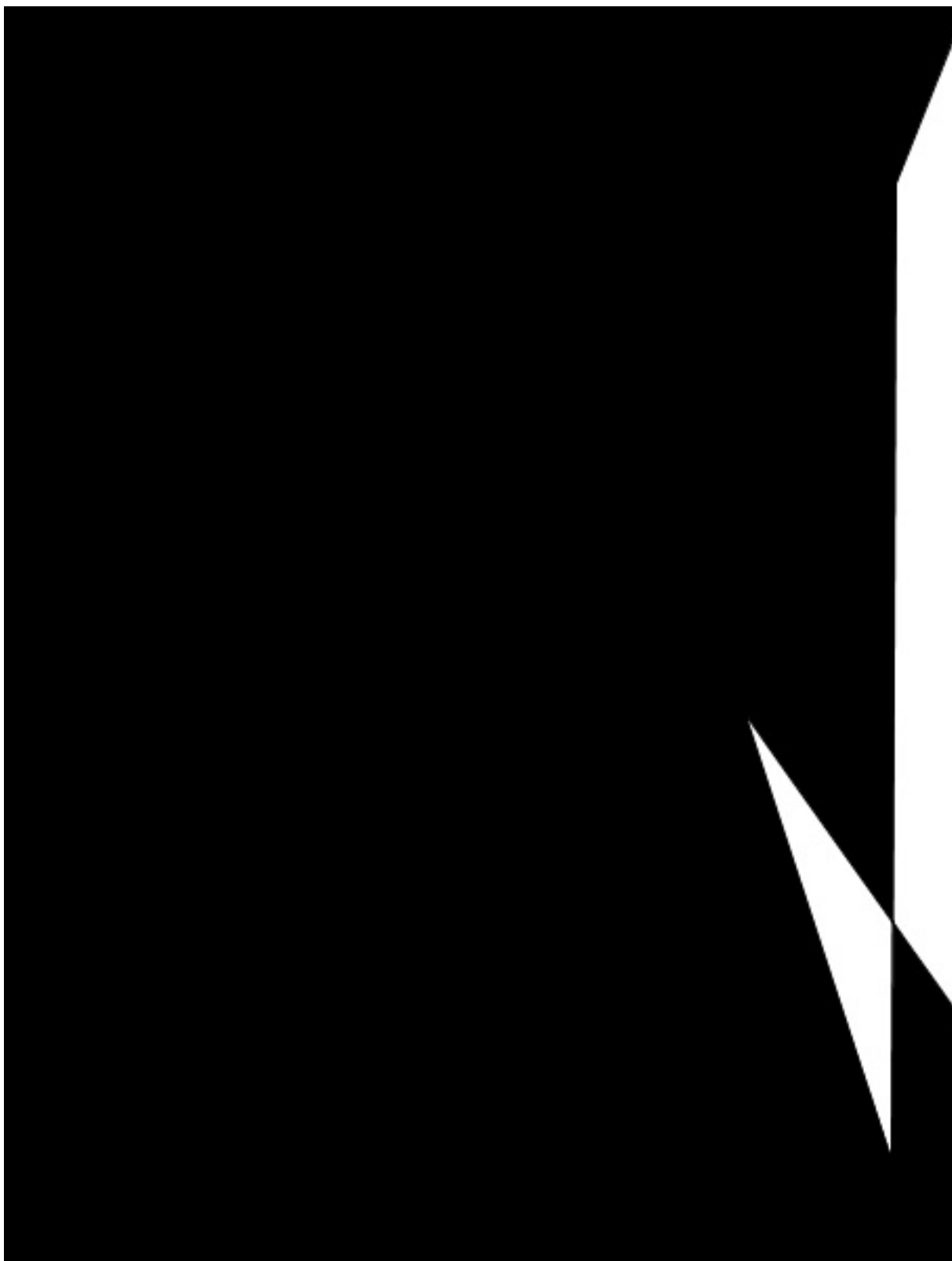
    if (y[i] > height) {
        yFart[i] = -yFart[i];
    }
}

background(0);

beginShape();
for (int i = 0; i < KANTER; i++) {
    vertex(x[i], y[i]);
}
endShape(CLOSE);
}

```

Her ser vi tre nye funksjoner: `beginShape`, `vertex` og `endShape`. `beginShape` betyr at vi skal legge til et hjørne i formen, den tar inn to verdier for x og y, og er ferdig og klar til å tegnes på skjermen. Hvis vi kaller `endShape` i slutten av koden, vil den tegne en lukket form.

Utfordringer

Kan du bruke `random` til å få hjørnene til å endre hastighet nå?

Pass på, om farten blir lavere enn den var, kan hjørnet bli sitt

egentlig lar den bevege seg litt utenfor vinduet for så å snu. I vinduskanten inne i **if**-setningene for å unngå det.

Lisens: [CC BY-SA 4.0](#) **Forfatter:** Sigmund Hansen